

Univerza v Ljubljani prepoznava prenos znanja kot svoje strateško poslanstvo. V skladu s tem želi okrepiti in pospešiti svojo vlogo pri soustvarjanju in povezovanju znanosti, izobraževanja, gospodarstva in širšega družbenega okolja. S svojo infrastrukturo, delovnimi pogoji in aktivnostmi na različnih področjih želi zagotoviti pogoje za najrazličnejše oblike ustvarjalnega dela pri vseh članicah Univerze v Ljubljani.

S sprejemom ustreznih pravnih podlag želi ustvariti spodbudno okolje za inoviranje in ustvarjanje novega znanja ter njegovo zaščito v prenosih v gospodarsko in širše družbeno okolje, zato sta

Senat Univerze v Ljubljani na 35. seji dne 18. 2. 2025 in Upravni odbor Univerze v Ljubljani na 7. izredni seji dne 17. 4. 2025 na podlagi 6. točke 52. člena in 2. točke 64. člena Statuta Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 4/17, 56/17, 56/17, 14/18, 39/18, 57/18, 66/18, 10/19, 22/19, 36/19, 47/19, 82/20, 104/20, 168/20, 54/21, 97/21, 159/21, 162/21, 163/21 – popr., 202/21, 39/22, 49/22, 60/22, 135/22, 156/22, 64/23, 77/23, 77/23, 112/23, 12/24, 30/24, 39/24 in 60/24) in Odloka o preoblikovanju Univerze v Ljubljani (Uradni list RS, št. 28/00, 33/03, 79/04, 36/06, 18/09, 83/10, 8/19, 36/21 in 107/23) sta sprejela naslednji

PRAVILNIK O UPRAVLJANJU Z INTELEKTUALNO LASTNINO NA UNIVERZI V LJUBLJANI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (Vsebina Pravilnika)

- (1) Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju: Univerza) s tem Pravilnikom ureja:
- instrumente za spodbujanje ustvarjalnega dela na Univerzi, v okviru katerega se ustvarja intelektualna lastnina;
 - pravice in obveznosti Univerze ter na Univerzi zaposlenih delavcev, pogodbenih sodelavcev in študentov v zvezi z intelektualno lastnino, ustvarjeno na Univerzi;
 - postopek prevzema službenih izumov;
 - delitev inovacijskega prihodka med Univerzo, članico/ami Univerze in izumiteljem/ji;
 - postopke in načine za zaščito univerzitetnega znanja;
 - prenos univerzitetnega znanja v gospodarstvo in širše družbeno okolje s pomočjo odcepljenih podjetij Univerze;
 - načine ter ukrepe za prenos univerzitetnega znanja v gospodarstvo in širše družbeno okolje.
- (2) Ta Pravilnik ne ureja pravic in dolžnosti Univerze ter na Univerzi zaposlenih delavcev, pogodbenih sodelavcev in študentov v zvezi z avtorskimi deli in predmeti sorodnih pravic, ki so jih navedene osebe ustvarile v okviru delovnega razmerja ali po naročilu Univerze. Ne glede na navedeno, se ta Pravilnik uporablja za programsko opremo in podatkovne baze v primerih, ko se le-te gospodarsko izkorišča oziroma se z njimi razpolaga skladno s tem Pravilnikom.

2. člen (Pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem Pravilniku, imajo naslednji pomen:

- a) **intelektualna lastnina** se nanaša na vrsto lastnine, ki izvira iz človekovega intelekta oziroma razuma. Varstvo s pravicami intelektualne lastnine imetniku omogoča konkurenčno prednost na trgu. Med pravice intelektualne lastnine spadajo pravice industrijske lastnine (patenti, dodatni varstveni certifikati, modeli, znamke), avtorske in sorodne pravice ter specifične oblike varstva (podatkovne baze, geografske označbe, registrirane topografije polprevodniških vezij, žlahtniteljske pravice in poslovne skrivnosti).
- b) **službeni izum** je izum, ki ga ustvari izumitelj v času trajanja delovnega razmerja pri Univerzi pri izpolnjevanju pogodbe o zaposlitvi, na izrecno zahtevo Univerze ali na podlagi posebne pogodbe, sklenjene med izumiteljem in Univerzo ali članico Univerze (neposredni službeni izum), in izum, ki je ustvarjen pri opravljanju poklica, če so k nastanku izuma pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je izumitelj pridobil na delovnem mestu ali z uporabo sredstev, ki mu jih je Univerza dala na razpolago (posredni službeni izum);
- c) **univerzitetno znanje** poleg službenega izuma zajema tudi rezultate raziskav in drugega dela v kakršni koli obliki, ki nastanejo na Univerzi in jih je mogoče zavarovati z ustrezno pravico intelektualne lastnine oziroma poslovno skrivnostjo. To so npr.:
 - videz izdelka;
 - znak za razlikovanje blaga in storitev;
 - topografija polprevodniških vezij;
 - nova sorta rastline;
 - strokovno znanje in izkušnje (know-how);
 - podatkovne baze;
 - programska oprema;
 - izboljšave in inovativne rešitve;
- d) **strokovno znanje in izkušnje (know-how)** pomenijo skupek praktičnih informacij, ki izhajajo iz izkušenj in preizkušanja, ki so zaupne (tj. niso splošno znane ali zlahka dostopne), bistvene (tj. pomembne in uporabne pri proizvodnji pogodbenih izdelkov) ter določene (tj. dovolj razumljivo opisane, da je mogoče preveriti, ali izpolnjujejo merili zaupnosti in bistvenosti);
- e) **izumitelj oziroma stvaritelj** je oseba iz 3. člena tega Pravilnika, ki je ustvarila službeni izum ali drugo univerzitetno znanje.
- f) **sredstva Univerze** pomenijo vsa sredstva, ki jih je Univerza dala na voljo izumitelju/em, in sicer:
 - raziskovalno, pedagoško in drugo osebje,
 - pisarne, laboratoriji in drugi prostori,
 - pripomočki in oprema, vključno z računalniško strojno in programsko opremo,
 - finančna sredstva, namenjena financiranju raziskav in razvoja in izobraževalnih aktivnosti, ter drugi stroški, povezani s temi aktivnostmi.
- g) **odcepljeno podjetje** je podjetje, ki se ustanovi z namenom gospodarskega izkoriščanja univerzitetnega znanja in ima z Univerzo formalno urejeno razmerje glede izkoriščanja univerzitetnega znanja.

3. člen

(Področje veljave Pravilnika)

- (1) Pravilnik velja za vse osebe, ki so v delovnem razmerju na Univerzi, ne glede na to, ali so na podlagi pogodbe o zaposlitvi zaposleni za polni delovni čas ali za delovni čas, krajši od polnega, ter ne glede na to, ali so zaposleni za nedoločen ali določen čas.
- (2) Pravilnik velja za vse pogodbene sodelavce (npr. gostujoči učitelji, sodelavci na projektih ipd.), ki sodelujejo z Univerzo ali članico Univerze (v nadaljevanju: članica) na podlagi pogodbenih razmerij z Univerzo ali članico, če je univerzitetno znanje rezultat njihovega pogodbenega dela ali če so pri nastanku univerzitetnega znanja uporabili sredstva Univerze.
- (3) Pravilnik velja za študente Univerze, če gre za rezultat njihovega dela pri izvajanju študijskih obveznosti na Univerzi ali sodelovanju pri dejavnostih Univerze, in je izpolnjen vsaj eden od spodnjih pogojev:
 - če so univerzitetno znanje ustvarili skupaj z osebami iz prvega in drugega odstavka tega člena;
 - če za svoje delo prejmejo plačilo s strani Univerze;
 - če sodelujejo v projektih, financiranih iz javnih sredstev ali s strani tretjih oseb;
 - če so pri nastanku univerzitetnega znanja uporabili znatna sredstva Univerze.
- (4) Pogodbeni sodelavci in študenti pred začetkom sodelovanja z Univerzo oziroma pred vključitvijo v delo na posameznem raziskovalnem ali drugem projektu podajo pisno izjavo, da soglašajo s pravili tega Pravilnika.
- (5) Prenehanje delovnega razmerja ali drugega pogodbenega razmerja ali statusa študenta ne vpliva na dolžnost oseb iz prvega do tretjega odstavka tega člena o varovanju poslovnih skrivnosti iz 5. člena Pravilnika, dolžnost obvestila po 10. in 11. členu Pravilnika ter pravico do deleža prihodka po 19. členu Pravilnika.

4. člen

(Imetništvo pravic in razmerja s tretjimi osebami)

- (1) Vse materialne pravice v zvezi z univerzitetnim znanjem, ki ga izumitelj/ji ustvari/jo v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja z Univerzo, pripadajo Univerzi, razen če je drugače določeno z zakonodajo, tem Pravilnikom, posebno pogodbo med Univerzo in izumiteljem/ji ali posebno pogodbo med Univerzo ali članico in tretjo osebo.
- (2) Pri raziskovalnih projektih, pri katerih sodeluje več oseb oziroma institucij, se morajo vprašanja v zvezi s pravicami nad obstoječim univerzitetnim znanjem in novo ustvarjenim znanjem urediti v pogodbi, ki jo pred začetkom projekta v zvezi s predmetom raziskovanja sklenejo sodelujoče osebe.
- (3) Pri pogodbenem raziskovanju se lahko s pogodbo določi, da novo ustvarjeno znanje pripade tudi tretji osebi, po naročilu katere se opravlja raziskovanje, vendar takšna pogodba ne sme vplivati na imetništvo obstoječega univerzitetnega znanja.

5. člen

(Varovanje poslovnih skrivnosti)

- (1) Vse osebe, ki so v delovnem ali drugem pogodbenem razmerju z Univerzo, vključno s študenti, so dolžne varovati zaupne podatke, ki so s tem Pravilnikom, s splošnim ali posamičnim aktom Univerze ali članice določeni kot poslovna skrivnost, ter podatke, za katere je očitno, da bi z njihovim razkritjem nastala škoda (v nadaljevanju: poslovne skrivnosti). Poslovnih skrivnosti ni dovoljeno razkriti tretji osebi ali javnosti ali jih uporabiti za kakršen koli namen, ki ni povezan z delom oziroma študijem posameznika na Univerzi. Pri sodelovanju posameznikov zunaj Univerze je treba poskrbeti, da se zaupni podatki razkrijejo le v nujnem obsegu in le pod izrecnimi pogoji zaupnosti (na primer z dogovorom o nerazkrivanju zaupnih podatkov).
- (2) Ne gre za kršitev dolžnosti varovanja poslovne skrivnosti, če oseba iz prvega in drugega odstavka tega člena tretji osebi ali javnosti razkrije poslovno skrivnost na podlagi predhodnega soglasja rektorja ali dekana članice. Rektor ali dekan članice lahko na predlog zainteresirane osebe slednjo odveže dolžnosti varovanja poslovne skrivnosti, če so za to podani utemeljeni razlogi. Če se poslovna skrivnost nanaša na univerzitetno znanje, je o razkritju tovrstnih podatkov treba obvestiti Pisarno za prenos znanja (v nadaljevanju: Pisarna).

II. ORGANIZACIJSKE DOLOČBE

6. člen

(Pisarna)

- (1) Pisarna opravlja strokovne, administrativne in tehnične naloge v zvezi s prevzemi univerzitetnega znanja, upravljanjem, varstvom in trženjem pravic nad univerzitetnim znanjem ter v zvezi s prenosom univerzitetnega znanja v gospodarstvo oziroma na druga področja.
- (2) Naloge Pisarne so zlasti:
 - vodenje postopkov prevzema službenih izumov v skladu s tem Pravilnikom;
 - izvajanje in pripravljanje predlogov aktivnosti in ukrepov Univerze za spodbujanje ustvarjalnega dela na Univerzi;
 - skrb za prijavljanje izumov za pridobitev patentnega varstva ali pridobitev drugih pravic intelektualne lastnine;
 - skrb za uporabo in izkoriščanje pravic nad univerzitetnim znanjem s prenosom na gospodarske in druge pravne subjekte, vključno z odcepljenim podjetjem Univerze;
 - oblikovanje strokovnih mnenj za Komisijo Senata Univerze, pristojno za področje inovacij (v nadaljevanju: Komisija) o vlogah izumitelja/ev za prevzem univerzitetnega znanja;
 - oblikovanje strokovnih mnenj in vodenje pogajanj za sklenitev pogodb v zvezi z uporabo, izkoriščanjem in prenosom univerzitetnega znanja na gospodarske in druge pravne subjekte;
 - nudenje pravne pomoči članicam pri sklepanju in izvajanju pogodb o uporabi univerzitetnega znanja;
 - oblikovanje strokovnih mnenj v primeru sporov ter predlaganje načinov in ukrepov za reševanje sporov;
 - vodenje drugih postopkov in aktivnosti v zvezi s prevzemi univerzitetnega znanja, varstvom in upravljanjem pravic nad univerzitetnim znanjem;

- zagotavljanje strokovne, tehnične in administrativne pomoči Komisiji;
- zbiranje in obdelovanje informacij o upravljanju z univerzitetnim znanjem na članicah;
- opravljanje drugih nalog po nalogu rektorja, prorektorjev ali Komisije.

7. člen (Komisija)

- (1) Komisijo imenuje Senat Univerze v skladu s Statutom Univerze.
- (2) Mandat članov Komisije traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja. Na konstitutivni seji člani Komisije na predlog rektorja izvolijo predsednika in namestnika predsednika Komisije.
- (3) Komisija lahko sprejme poslovnik, s katerim uredi način dela in odločanja.

8. člen (Pristojnosti in naloge Komisije)

- (1) Komisija v okviru svojih pristojnosti:
 - obravnavna in daje smernice za politiko upravljanja z univerzitetnim znanjem na Univerzi in članicah;
 - spremlja stanje in predlaga ukrepe za izboljšanje stanja na področju prenosa znanja, spodbujanja ustvarjalnosti in inovativnosti na Univerzi ter varstva pravic nad univerzitetnim znanjem;
 - obravnava strokovna mnenja o prijavljenih izumih in oblikuje predloge sklepov, ki jih posreduje rektorju v sprejem;
 - predlaga način prevzema službenih izumov (popolni ali omejeni prevzem), pri čemer se upoštevajo potrebe znanstveno-raziskovalnega dela in objav znanstvenih dosežkov;
 - predlaga sprejem odločitev o odkupu prostih izumov in izumov tretjih oseb;
 - najmanj enkrat letno o svojem delu poroča Senatu Univerze;
 - opravlja druge naloge po sklepu Senata Univerze.

9. člen (Pristojnosti članic)

- (1) Univerza lahko pooblasti članico za upravljanje z določenim izumom oziroma pravico nad univerzitetnim znanjem, ki jo ureja ta Pravilnik. Pooblastilo se članici podeli po prevzemu službenega izuma.
- (2) Če se za upravljanje z določeno pravico nad univerzitetnim znanjem pooblasti članico, slednja upravlja z navedenim pravicami v imenu in za račun Univerze v mejah podeljenega pooblastila ter v skladu z izhodišči in usmeritvami Univerze. Članica mora Pisarno obveščati o vseh postopkih v zvezi z univerzitetnim znanjem, stroških za zaščito patenta ali drugih pravic industrijske lastnine, načinu izkoriščanja izuma oziroma pravic nad univerzitetnim znanjem in ji poročati o doseženih prihodkih iz tega naslova.

III. DOLŽNOST OBVESTITVE O NASTANKU IZUMA

10. člen (Obvestilo o izumu)

- (1) Izumitelj mora o nastanku izuma nemudoma pisno obvestiti Univerzo. Dolžnost obvestila o izumu velja tudi za izumitelja, kateremu je prenehalo delovno ali drugo pogodbeno razmerje z Univerzo ali status študenta, če je izum nastal v času trajanja delovnega ali drugega pogodbenega razmerja na Univerzi oziroma v času izvajanja študijskih obveznosti na Univerzi. Če je izumitelj več, obvestilo oddajo skupaj.
- (2) Obvestilo iz prejšnjega odstavka se v pisni ali elektronski obliki posreduje Pisarni praviloma na obrazcu, ki ga pripravi Pisarna ter objavi na spletni strani Univerze, in mora vsebovati naslednje:
- podatke o izumitelju/jih (ime, naslov, kontaktni podatki);
 - če je izumitelj več, se za vsakega izumitelja opiše in z deležem opredeli njegov prispevek k nastanku izuma;
 - natančen opis izuma (tehnične naloge in rešitev izuma, risbe, ki so potrebne, da bi bil izum razumljiv);
 - opis stanja tehnike, ki je znan izumitelju/em;
 - podatke o dosedanjem varstvu na področju izuma, ki je znan izumitelju/em;
 - opis okoliščin, kako je do izuma prišlo;
 - podatke o osebah, ki so sodelovale z izumiteljem/i in so kakorkoli seznanjene z izumom;
 - izjavo o tem, ali je izum nastal v okviru raziskovalnega dela po pogodbi med Univerzo oziroma članico in tretjo osebo in ali gre za po mnenju izumitelja za neposredni ali posredni službeni izum ali za prosti izum;
 - navedbo številke (oznake) pogodbe in kopijo pogodbe iz prejšnje alineje;
 - mnenje izumitelja/ev o možnostih izkoriščanja izuma;
 - podpis vseh izumiteljev.
- (3) Pisarna nudi izumiteljem pomoč pri sestavi obvestila o izumu.

11. člen (Obvestilo o nastanku drugega univerzitetnega znanja)

- (1) O nastanku drugega univerzitetnega znanja, ki ni služben izum, stvaritelj obvesti Pisarno zgolj v primeru, ko meni, da ima univerzitetno znanje potencial prenosa v gospodarstvo in širše družbeno okolje.
- (2) Vse določbe tega Pravilnika, zlasti pa v 10., 18., 19. in 30. členu ter IV. poglavju, ki se nanašajo na postopke v zvezi s službenimi izumi, se smiselno uporabljajo tudi za drugo univerzitetno znanje. Enako se vse določbe v Pravilniku, ki se nanašajo na izumitelja/e, smiselno uporabljajo tudi za stvaritelja/e.

IV. POSTOPEK PREVZEMA IN ZAŠČITA IZUMOV

12. člen

(Predhodni postopek)

- (1) Pisarna prijavitelju pisno potrdi prejem obvestila o službenem izumu iz 10. člena v roku petih (5) dni od prejema popolnega obvestila o izumu.
- (2) Kadar Pisarna ne prejme pisnega obvestila o izumu od izumitelja/ev, za izum pa izve na drug način, pozove izumitelja/je, da se izjasni/jo o statusu službenega izuma in podatkih o nastanku izuma iz drugega odstavka 10. člena.
- (3) V primeru, da prejeto obvestilo o izumu ne vsebuje vseh podatkov iz drugega odstavka 10. člena, ki so nujni za vsebinsko obravnavo izuma po tem Pravilniku, Pisarna v 8 dneh od prejema obvestila pozove prijavitelja, da obvestilo dopolni v primernem roku. Če izumitelj/i obvestila o izumu po pozivu Pisarne ne dopolni/jo ali če se izumitelj/i ne izjasni/jo o statusu službenega izuma, je Pisarna upravičena sama opraviti poizvedbe o izumu in izumitelju/jih.
- (4) Pisarna lahko kadarkoli med postopkom prevzema izuma ali med postopki za pridobitev varstva pravic intelektualne lastnine od vložnika oziroma izumitelja/ev zahteva dopolnitev vloge s podatki, ki so potrebni za vsebinsko obravnavo vloge na Komisiji. Pisarna in Komisija lahko od izumitelja/ev neposredno zahtevata pojasnila o izumu, si izum ogledata, ga preizkusita, ali na drug primeren način pridobita potrebne podatke.
- (5) Pisarna v petih (5) dneh od prejema pravilnega obvestila iz 10. člena ali o seznanitvi z izumom na drugi način o tem obvesti članico/e, pri kateri je/so izumitelj/i zaposleni, in jo/jih pozove, da oblikuje/jo strokovno oceno o izumu.

13. člen

(Strokovna ocena članice in mnenje Pisarne)

- (1) Članica v tridesetih (30) dneh od prejema poziva Pisarne oblikuje strokovno oceno in poda svoje stališče o izumu. Članica lahko oceno izuma pripravi sama, lahko pa svoje stališče utemelji na oceni zunanjega eksperta. Če članica v navedenem roku ne predloži ocene o izumu iz prejšnjega odstavka, pripravi strokovno oceno izuma Pisarna.
- (2) Strokovno oceno iz prejšnjega odstavka sestavljajo:
 - ocena o tem, ali gre za neposredni ali posredni službeni izum ali za prosti izum;
 - mnenje o primernem načinu varstva izuma (patent, patent s skrajšanim trajanjem ali kakšen drug način varstva);
 - mnenje o primernosti in možnostih izkoriščanja izuma;
 - predlog, ali naj se izum prevzame popolno ali omejeno;
 - predlog o tem, ali naj se za upravljanje pravic v zvezi z izumom po prevzemu izuma pooblasti članico; in
 - izjava o tem, ali bo članica krila stroške zaščite izuma.
- (3) Na podlagi obvestila izumitelja/ev in strokovne ocene članice Pisarna oblikuje mnenje o prijavljenem izumu, ki ga skupaj z obvestilom izumitelja/ev in oceno članice predloži v obravnavo Komisiji. Pisarna lahko v postopku obravnave izuma po potrebi pridobi zunanje strokovno mnenje.

14. člen

(Obraznava službenega izuma na Komisiji)

- (1) Komisija na podlagi ocene članice in mnenja Pisarne sprejme predlog o prevzemu službenega izuma.
- (2) Predlog Komisije iz prejšnjega odstavka sestavljajo:
 - predlog, ali naj se službeni izum prevzame popolno ali omejeno ali naj se prepusti v prosto razpolago izumitelju/em;
 - predlog o načinu varstva izuma;
 - predlog o tem, ali bo z izumom upravljala Univerza ali članica;
 - predlog o načinu kritja stroškov zaščite izuma;
 - predlog o možnostih in načinih izkoriščanja izuma.

15. člen

(Odločitev o prevzemu službenega izuma)

- (1) O prevzemu službenega izuma odloči rektor s sklepom (sklep o prevzemu izuma, sklep o prostem izumu). Če rektor odloči, da Univerza službeni izum prevzame, hkrati odloči tudi, ali se za upravljanje z izumom pooblasti članico.
- (2) Sklep iz prejšnjega odstavka tega člena se vroči vsem izumiteljem in članicam, pri katerih so ti zaposleni. Z vročitvijo sklepa o popolnem prevzemu izuma izumiteljem preidejo na Univerzo vse pravice v zvezi z izumom. Z vročitvijo sklepa o prostem izumu izumitelj/i z izumom prosto razpolaga/jo, brez nadaljnjih obveznosti poročanja Univerzi o izkoriščanju izuma.
- (3) Z vročitvijo sklepa o omejenem izumu izumiteljem pridobi Univerza neizključno pravico do uporabe službenega izuma. V primeru, da omejeni prevzem službenega izuma očitno ovira njegovo izkoriščanje, lahko izumitelj/i zahteva/jo, da Univerza v roku šestdesetih (60) dni od prevzema izuma le-tega popolno prevzame ali ga izumitelju/em prepusti v prosto razpolago. O predlogu izumitelja/jev odloči rektor na predlog Komisije.

16. člen

(Zaščita izuma)

- (1) Na podlagi sklepa o prevzemu izuma Pisarna v sodelovanju z izumiteljem/ji pripravi strategijo zavarovanja izuma in prevzeti izum brez odlašanja prijavi za patent ali sprejme druge ustrezne ukrepe za zavarovanje pravic v zvezi z izumom. Patentna prijava se vloži v imenu Univerze, kar velja tudi, če je v skladu z drugim odstavkom 9. člena za upravljanje z izumom pooblaščen članica. Pri odločanju o področjih varstva izuma se upoštevajo tudi interesi izumitelja/ev.
- (2) Univerza ali članica, kadar slednja vodi postopek v zvezi s prijavo patenta, je dolžna obveščati izumitelja/e o poteku postopka za podelitev patenta, izumitelj/i pa mora/jo Univerzi oziroma članici nuditi pomoč s pojasnili ter dajati ustrezne izjave v zvezi s pridobivanjem zaščite izuma. Navedena dolžnost obveščanja ne preneha s prenehanjem delovnega ali drugega pogodbenega razmerja izumitelja/ev z Univerzo ali s prenehanjem statusa študenta.

- (3) Če Univerza oziroma članica ne ravna v skladu s prvim odstavkom tega člena, sme/jo izumitelj/i popolno prevzeti izum v imenu in na stroške Univerze v Republiki Sloveniji sam/i prijaviti za patent ali patent s skrajšanim trajanjem.
- (4) Izum, ki ga Pisarna oceni kot pomembnega za obrambo ali varnost Republike Slovenije, se prijavi pri ministrstvu, pristojnem za obrambo v skladu z zakonodajo, ki ureja varstvo pravic intelektualne lastnine. Univerza in ministrstvo se dogovorita o pogojih izkoriščanja zaupnega izuma, zlasti o plačilu za njegovo izkoriščanje. Če ministrstvo soglaša z vložitvijo patentne prijave ali če ne želi izkoriščati izuma, Univerza vložijo patentno prijavo v skladu s prvim odstavkom tega člena.
- (5) Če je glede na okoliščine nujno, da se za izum čim prej vložijo patentna prijava, lahko Univerza ali članica v imenu in za račun Univerze, vložijo patentno prijavo pri pristojnem organu, preden je izdan sklep o prevzemu izuma. Če kasneje Univerza kot službenega ne prevzame izuma, za katerega je že bila vložena patentna prijava v njenem imenu, na zahtevo izumitelja/ev in po povrnitvi stroškov v zvezi s prijavo patenta, prenese patentno prijavo na izumitelja/e.
- (6) Univerza ni dolžna vložiti patentne prijave za izum, če se v soglasju z izumiteljem/i odloči, da se bo izum varoval kot poslovna skrivnost ali z drugimi pravicami intelektualne lastnine, ali če se Univerza v soglasju s prijaviteljem odloči, da izuma ne bo zavarovala z nobeno pravico intelektualne lastnine, niti kot poslovno skrivnost.
- (7) Če se Univerza odloči, da patenta ali druge pravice intelektualne lastnine ne bo več vzdrževala in pravice ne proda oziroma prenese na koga drugega, mora o nameri za opustitev pravice obvestiti izumitelja/e vsaj tri (3) mesece pred iztekom rednega roka za plačilo ustrezne pristojbine. Univerza na zahtevo in na stroške izumitelja/ev prenese patent ali patentno prijavo na izumitelja in mu preda potrebno dokumentacijo za varstvo teh pravic.

17. člen

(Prosto razpolaganje z izumom)

- (1) Izumitelj prosto razpolaga z izumom (tj. prostim izumom), pri nastanku katerega izumitelj ni uporabil sredstev Univerze oziroma k nastanku katerega niso pretežno pripomogle izkušnje, ki si jih je izumitelj pridobil na delovnem mestu ali z uporabo sredstev Univerze. Šteje se, da ne gre za pretežno uporabo sredstev Univerze, če:
- je/so izumitelj/i pridobil/i predhodno pisno soglasje rektorja za uporabo sredstev za določen namen izven Univerze;
 - izumitelj/i Univerzi za uporabo sredstev ali opreme plačuje/jo najemnino.
- (2) Službeni izum se šteje za prosti izum, s katerim lahko izumitelj/i prosto razpolaga/jo, v naslednjih primerih:
- če Univerza v postopku po tem Pravilniku izuma ne prevzame kot službenega izuma ali o prevzemu izuma ne odloči v devetdesetih (90) dneh od prejema pravega obvestila o izumu;
 - če se Univerza prevzetemu izumu pisno odpove v korist izumitelja/ev;
 - če Univerza v primeru, ko omejeni prevzem izuma predstavlja očitno oviro za izkoriščanje izuma, v roku dveh (2) mesecev od prejema zahteve izumitelja/ev iz tretjega odstavka 15. člena Pravilnika, ne izda sklepa o popolnem prevzemu izuma.
- (3) V primeru, da Univerza prevzeti izum zavaruje le na omejenem geografskem področju, lahko izumitelj/i zahteva/jo, da mu Univerza na drugih področjih ali državah izum prepusti v prosto razpolago.

- (4) Če Univerza v petih (5) letih od prevzema izuma le-tega ne prične izkoriščati, lahko izumitelj/i zaprosi/jo za prenos službenega izuma nanj/e. O prenosu izuma na izumitelja/e odloči rektor s sklepom. Prošnji za prenos pravic na izumu se ne ugodí, če bi bilo to v nasprotju s pogodbo, sklenjeno med Univerzo ali članico in tretjo osebo. Če rektor odloči, da se izum prepusti v prosto razpolago izumitelju/em, se na izumitelja/e na njegove/njihove stroške prenesejo tudi patentna prijava oziroma patent in morebitne druge pravice intelektualne lastnine, ki se nanašajo na izum.
- (5) O statusu prostega izuma odloča Univerza. V primerih iz tretjega in četrtega odstavka Univerza (službeni) izum prenese na izumitelja/e kot prosti izum, če to ni v nasprotju s posebno pogodbo med Univerzo ali članico in tretjo osebo oziroma če Univerza ni zainteresirana, da se izum varuje kot poslovno skrivnost.

V. IZKORIŠČANJE IN RAZPOLAGANJE Z IZUMOM

18. člen (Načini in postopki)

- (1) Univerza lahko sama izkorišča izum z neposredno izdelavo in prodajo izdelkov ter storitev, ki temeljijo na izumu ali z njim razpolaga, na način, da:
- podeli licenco za uporabo izuma tretjim osebam (vključno z odcepljenim podjetjem);
 - odplačno prenese pravice na izumu na tretje osebe (vključno z odcepljenim podjetjem).
- (2) Univerza prenaša oziroma podeljuje pravice za uporabo izuma transparentno, skladno z ustaljenimi praksami in pod tržnimi pogoji.
- (3) Upravni odbor Univerze daje soglasje k odločitvam in k sklenitvi pogodb o razpolaganju z izumi po 1. in 2. alineji prvega odstavka tega člena ob predhodno pridobljenem mnenju članice.

19. člen (Inovacijski prihodek)

- (1) Izumitelj/i ima/jo pravico do deleža prihodka, ki ga pridobi Univerza pri izkoriščanju ali razpolaganju z izumom (v nadaljevanju: inovacijski prihodek).
- (2) Z inovacijskim prihodkom se najprej pokrijejo stroški, ki jih je Univerza ali članica imela z zaščito izuma (stroški patentnih zastopnikov, stroški pristojbin za prijavo in vzdrževanje patentov ali drugih pravic intelektualne lastnine). Po pokritju stroškov se preostanek inovacijskega prihodka deli med izumitelja/e, Univerzo in članico/e po naslednjem ključu:
- a) če je stroške zaščite izuma krila Univerza, se inovacijski prihodek deli v razmerju:
- 30 % – Univerza;
 - 30 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelj/i zaposlen/i in
 - 40 % – izumitelj/i;
- b) če je/so stroške zaščite izuma krila/e članica/e, se inovacijski prihodek deli v razmerju:
- 10 % – Univerza;
 - 20 % – članica/e, ki je/so krila/e stroške zaščite izuma;
 - 30 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelji zaposleni in

40 % – izumitelj/i;

- c) če sta si stroške zaščite izuma delili Univerza in članica (npr. stroške patentnih zastopnikov za zaščito izuma je krila Univerza, stroške uradnih pristojbin pa je/so krila/e članica/e), se inovacijski prihodek deli v razmerju:

20 % – Univerza;

40 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelj/i zaposlen/i in

40 % – izumitelj/i;

- d) če za zaščito in izkoriščanje izuma niso nastali stroški in je mogoče identificirati izumitelja/e, se inovacijski prihodek deli v razmerju:

10 % – Univerza;

50 % – članica/e, pri kateri/h je/so izumitelj/i zaposlen/i in

40 % – izumitelj/i;

- e) če v primeru iz točke d. ni mogoče identificirati izumitelja/ev, se inovacijski prihodek deli v razmerju:

10 % – Univerza in

90 % – članica/e.

- (3) Če je izumiteljev več, jim delež od inovacijskega prihodka, določen v prejšnjem odstavku, pripada skupaj in se nadalje mednje razdeli v sorazmerju z deleži, navedenimi v obvestilu o izumu iz 11. člena Pravilnika. Če v obvestilu o izumu deleži posameznih izumiteljev niso bili navedeni, se šteje, da vsakemu izumitelju pripada enak delež. Deleži med izumitelji se lahko spremenijo samo ob pisnem dogovoru vseh izumiteljev. Ustrezni zneski od inovacijskega prihodka se izumitelju/jem in članici/am izplačajo v roku petnajstih (15) dni od vsakokratnega prejema inovacijskega prihodka.

20. člen

(Namen porabe sredstev iz inovacijskega prihodka)

- (1) Sredstva iz inovacijskega prihodka, ki v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena Pravilnika pripadejo Univerzi, se namenijo za kritje stroškov zaščite in izkoriščanje univerzitetnega znanja, za razvoj ter spodbujanje ustvarjalnega dela na Univerzi, nagrade za ustvarjalne dosežke ter za aktivnosti v zvezi s prenosom univerzitetnega znanja v gospodarstvo in širše družbeno okolje.

VI. POSEBNE DOLOČBE ZA ODCEPLJENA PODJETJA DELAVCEV UNIVERZE

21. člen

(Osnovne dolžnosti)

- (1) Na Univerzi zaposleni delavec, ki želi ustanoviti, naknadno vstopiti in/ali sodelovati pri razvoju odcepljenega podjetja (v nadaljevanju: Predlagatelj) mora pridobiti soglasje za ustanovitev, vstop in/ali sodelovanje v odcepljenem podjetju (v nadaljevanju: Soglasje).
- (2) Odcepljeno podjetje mora imeti pogodbeno urejeno razmerje za izkoriščanje univerzitetnega znanja in/ali drugih sredstev Univerze.

22. člen

(Namera o ustanovitvi odcepljenega podjetja)

- (1) Predlagatelj/i namero za ustanovitev in/ali naknaden vstop in/ali sodelovanje v odcepljenem podjetju (v nadaljevanju: Predlog) v pisni ali elektronski obliki posreduje Pisarni praviloma na obrazcu, ki ga pripravi Pisarna ter objavi na spletni strani Univerze, in mora vsebovati naslednje:
- podatke o Predlagatelju/ih (ime in priimek, naslov, kontaktni podatki, vloga, podpis);
 - predvidena dejavnost in poslovanje odcepljenega podjetja;
 - opredelitev in izbira načina izkoriščanja univerzitetnega znanja, ki ga želi odcepljeno podjetje uporabljati;
 - izjavo o tem, ali bo odcepljeno podjetje potrebovalo programsko, strojno ipd. opremo članice;
 - izjavo o tem, ali bo odcepljeno podjetje potrebovalo storitve članice.

23. člen

(Predhodni postopek)

- (1) V primeru, da prejeti Predlog ne vsebuje vseh podatkov iz 22. člena, ki so nujni za vsebinsko obravnavo Predloga po tem Pravilniku, Pisarna pozove Predlagatelja/e, da Predlog dopolni v primernem roku. Če Predlagatelj/i Predlog po pozivu Pisarne ne dopolni/jo, Pisarna ni dolžna nadaljevati postopka.
- (2) Pisarna lahko kadar koli med postopkom izdaje Soglasja od Predlagatelja/ev zahteva dopolnitev Predloga s podatki. Pisarna lahko od Predlagatelja/ev neposredno zahteva pojasnila o Predlogu ali na drug primeren način pridobi potrebne podatke.
- (3) Kadar Pisarna ne prejme Predloga od Predlagatelja/ev, za odcepljeno podjetje pa izve na drug način, pozove Predlagatelja/je, da se izjasni/jo o statusu odcepljenega podjetja in izkoriščanju univerzitetnega znanja oziroma Pisarni posreduje/jo Predlog.
- (4) Pisarna o začelih postopkih obvesti članico/e, pri kateri je/so Predlagatelj/i zaposleni, da se ta izjasni o načelnem (ne)strinjanju z začetim postopkom.

24. člen

(Pismo o nameri)

- (1) Pisarna po prejemu Predloga pripravi osnutek bistvenih sestavin licenčne pogodbe ali pogodbe o prenosu univerzitetnega znanja (ang. Term Sheet) med Univerzo in odcepljenim podjetjem (v nadaljevanju: Pismo o nameri).
- (2) Pismo o nameri vključuje zlasti:
- podatke o strankah pogodbe;
 - opis dejavnosti odcepljenega podjetja;
 - opredelitev univerzitetnega znanja, ki bo predmet pogodbe;
 - obseg licence oziroma prenosa univerzitetnega znanja (izključna ali neizključna licenca),
 - geografsko (ne)omejenost, časovno (ne)omejenost, morebitno omejenost licence glede na vrsto izkoriščanja/proizvodna, prodajno, kombinirano licenco/, pridržanje pravic za dajalca licence ipd.);

- možnost podelitve podlicence;
 - licenčnino oziroma kupnino in druga plačila;
 - kritje stroškov intelektualne lastnine;
 - pravno varstvo intelektualne lastnine, ki bo predmet pogodbe;
 - časovno veljavnost pogodbe.
- (3) Pismo o nameri vsebuje pogoje, ki omogočajo pridobitev investicij, so stimulatívni za Predlagatelja/e in omogočajo rast odcepljenega podjetja, hkrati pa se varuje interese Univerze in omogoči, da se sredstva Univerze za razvoj univerzitetnega znanja v ustrezni meri povrnejo in omogočajo krepitev prenosa znanja na Univerzi.

25. člen (Soglasje)

- (1) Pisarna po prejemu Predloga pripravi osnutek Soglasja.
- (2) Soglasje vsebuje najmanj naslednje določbe:
- delavec/ka ne sme sam/a neposredno sodelovati pri pogajanjih med Univerzo in podjetjem;
 - cena, ki bi jo Univerza in podjetje določila za sodelovanje, mora biti tržna, mora pokriti vse stroške, ki so pri tej raziskavi relevantni, in ne sme dopuščati, da bi podjetje zaradi ugodnosti imelo neupravičeno materialno korist;
 - delavec/ka mora varovati vse poslovne skrivnosti in druge zaupne informacije Univerze ter jih ne sme uporabljati za izvajanje dejavnosti odcepljenega podjetja, niti jih dajati na voljo tretjim osebam, brez pisnega dovoljenja Univerze;
 - pod kakšnimi pogoji sme opravljati dela, ki so po naravi in vsebini podobna delu, ki ga opravlja na Univerzi (npr. raziskovalni ali pedagoško delo);
 - delavec za delo v odcepljenem podjetju ne sme uporabljati programske, strojne ipd. opreme članice brez plačila nadomestila;
 - delavec/ka se mora izogibati vsem okoliščinam, ki bi lahko pomenile konkurenco matični članici oz. nasprotje interesov;
 - delavec/ka mora svoje delo na Univerzi opravljati vestno, kakovostno in strokovno;
 - dolžnost obveščanja o spremenjenih okoliščinah, ki lahko vplivajo na veljavnost Soglasja.
- (3) Univerza poda Soglasje, če presodi, da ne gre za konkurenčno dejavnost Univerze, Predlagatelj/i izkaže/jo sposobnost uresničitve poslovne ideje in hkratnega nemotenega dela na Univerzi ter je mogoče ustrezno upravljanje konflikta interesov.

26. člen (Postopek za izdajo Soglasja)

- (1) Pisarna Predlog in osnutek Soglasja, katerega priloga je Pismo o nameri, posreduje v potrditev dekanu/om članice/c, na kateri je/so Predlagatelj/i zaposlen/i.
- (2) Dekan lahko izdajo Soglasja potrdi, zavrne ali predlaga spremembe vsebine Soglasja.
- (3) Če dekan članice v roku treh mesecev ne sprejme odločitve, izdajo Soglasja potrdi, zavrne ali predlaga spremembe vsebine Soglasja Komisija.
- (4) Na podlagi potrditve dekana/ov oziroma Komisije, Soglasje izda rektor.

- (5) Po izdanem Soglasju Pisarna na podlagi Pisma o nameri pripravi pogodbo o razpolaganju z univerzitetnim znanjem in izpelje vse postopke skladno z 18. členom tega Pravilnika.

27. člen
(Trajanje, sprememba in preklic Soglasja)

- (1) Soglasje se izda za nedoločen čas.
- (2) V primeru spremenjenih okoliščin, mora le-te delavec/ka sporočiti Pisarni, ki lahko predlaga spremembo ali preklic Soglasja.
- (3) Soglasje se prekliče v primeru:
- kršitev pogojev iz Soglasja;
 - predčasne razveze pogodbe o razpolaganju z univerzitetnim znanjem;
 - da ne pride do sklenitve pogodbe o razpolaganju z univerzitetnim znanjem v roku šestih mesecev od izdaje Soglasja.
- (4) Postopek iz tretjega odstavka prejšnjega člena se smiselno uporablja tudi v primeru spremembe ali preklica Soglasja.

28. člen
(Možnost suspenza pogodbe o zaposlitvi)

- (1) Predlagatelj/i lahko ob izdaji Soglasja ali naknadno, v roku 1 leta po ustanovitvi odcepljenega podjetja, zaprosi/jo za suspenz pogodbe o zaposlitvi (v nadaljevanju: Suspenz) za obdobje do 2 let, med katerim mu/jim mirujejo pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja in med katerim ne prejema/jo plačila s strani Univerze. Na predlog Predlagatelja/ev se lahko Suspenz podaljša do skupno največ 4 let.
- (2) Za odločitev o Suspenzu, se smiselno uporabljajo določbe 26. člena tega Pravilnika.
- (3) Suspenza se ne odobri, v kolikor ni zagotovljeno nemoteno opravljanje dejavnosti.

VII. ZNAMKA »ODCEPLJENO PODJETJE UNIVERZE V LJUBLJANI«

29. člen
(Uporaba znamke »Odcepljeno podjetje Univerze v Ljubljani«)

- (1) Odcepljeno podjetje lahko uporablja znamko »Odcepljeno podjetje Univerze v Ljubljani« skladno s Pravilnikom, ki ureja uporabo znamke za odcepljena podjetja.

VIII. KRŠITEV DOLŽNOSTI IN REŠEVANJE SPOROV

30. člen (Opredelitev kršitev)

- (1) Osebe iz 3. člena Pravilnika so z najvišjo stopnjo skrbnosti dolžne skrbeti za zaščito interesov in pravic Univerze v zvezi z obstoječim in novo ustvarjenim univerzitetnim znanjem.
- (2) Delavec Univerze krši obveznosti iz delovnega razmerja, če:
 - kot izumitelj ne obvesti Univerze o nastanku izuma, pa je očitno, da gre za službeni izum;
 - izum iz 1. alineje tega odstavka sam zavaruje s patentom v svojem imenu ali omogoči tretji osebi, da tak izum zavaruje in/ali ga industrijsko izkorišča;
 - pravice na izumu iz 1. alineje, ki pripadajo Univerzi, odsvoji ali licencira tretji osebi brez soglasja Univerze;
 - po obvestitvi Univerze in pred vložitvijo patentne prijave razkrije podatke o službenem izumu, ki so bistvene za zavarovanje s patentnim varstvom;
 - kot izumitelj ne sodeluje z Univerzo v postopku za pridobitev pravic industrijske lastnine;
 - v nasprotju z določbami 5. člena Pravilnika tretjim osebam oziroma javnosti posreduje podatke o univerzitetnem znanju, ki imajo status poslovne skrivnosti;
 - trži univerzitetno znanje v nasprotju z določbami tega Pravilnika;
 - delavec ne obvesti Univerze o spremenjenih okoliščinah v zvezi z izdanim Soglasjem.
- (3) Za kršitve iz prejšnjega odstavka delavec Univerze disciplinsko odgovarja, skladno z določbami Pravilnika o disciplinski odgovornosti Univerze. Če s kršitvami iz prejšnjega odstavka za Univerzo ali članico nastane večja premoženjska škoda, šteje takšna kršitev za hujšo kršitev obveznosti iz delovnega razmerja.
- (4) Za izumitelje, ki niso zaposleni na Univerzi, se kršitve iz drugega odstavka tega člena smiselno uporabljajo pri presoji kršitev pogodbenih in drugih razmerij z Univerzo.

31. člen (Reševanje sporov)

- (1) Univerza in izumitelji bodo morebitne spore v zvezi s službenimi izumi reševali v postopku, predpisanem z zakonom, ki ureja izume iz delovnega razmerja.
- (2) Druge spore v zvezi s pravicami in obveznostmi po tem Pravilniku, ki se ne rešujejo v postopku pred poravnalnim svetom po zakonu, ki ureja izume iz delovnega razmerja, bodo Univerza in izumitelji reševali po mirni poti. V primeru, da sporazumne rešitve ne bo mogoče doseči, je za rešitev spora pristojno sodišče v Ljubljani.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

(Uporaba postopka in prenehanje veljavnosti)

- (1) Z dnem uveljavitve tega Pravilnika preneha veljati Pravilnik o upravljanju s pravicami industrijske lastnine na Univerzi v Ljubljani z dne 1. 4. 2016.
- (2) Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega Pravilnika, se nadaljujejo po določbah tega Pravilnika.
- (3) Z dnem uveljavitve tega Pravilnika preneha veljati zadnji stavek drugega odstavka 7. člena Pravilnika o izogibanju nasprotjem interesov in pogojih za opravljanje dela izven UL. Za zaposlene, ki ustanavljajo odcepljeno podjetje in/ali naknadno vstopijo in/ali v njem sodelujejo, se neposredno uporablja ta Pravilnik.
- (4) Za delitev inovacijskega prihodka, prejetega na podlagi računov, ki so bili izstavljeni pred dnevom uveljavitve tega Pravilnika, se še naprej uporabljajo pravila o razmejitvi deležev, določena s pravilnikom, ki je veljal ob uveljavitvi tega Pravilnika, in sklepi Upravnega odbora Univerze.

33. člen

(Začetek veljavnosti in objava)

- (1) Pravilnik se objavi na spletni strani Univerze in začne veljati 9. 5. 2025.

Predsednik Upravnega odbora
prof. dr. Emil Erjavec

Rektor Univerze v Ljubljani
prof. dr. Gregor Majdič